

Фондация младежки инициативи и екологични партньорства

10.28/15

До Комисия по земеделието и храните

Адрес: София 1169,
пл. "Княз Александър I" №1,
зала 412

на вниманието на
председателя на Комисия по земеделието и храните

Г-жо БЪЧВАРОВА-ПИРАЛКОВА,

Във връзка с интересът към заека подземник, проявяван години наред от ловни сдружения, еколози и специалисти по ловно стопанство молим за вашето становище относно мотивираното ни предложение за разрешение за включване на заек подземник (*Oryctolagus cuniculus*) в Списък на бозайници и птици обект на лов- Приложение № 1 към чл. 5, ал. 2, т. 1 и ал. 5 от Закона за лова и опазване на дивеча. Предложението ни е изпратено до РДГ-Бургас, РИОСВ-Бургас, проф. Нино Нинов от Лесотехнически университет, СРЛ-Лебед- Бургас, от които също очакваме становище.

Приложение: Мотивирано предложение за разрешение за внасяне, аклиматизация и ловуване на заек подземник (*Oryctolagus cuniculus*).

За контакти:

Фондация младежки инициативи и екологични партньорства

гр. Бургас, бул. Ал.Богориди 16, ет 3, офис 5,

тел. 056 844743

Считаме, че молбата ни ще бъде удовлетворена.

Дата: 06.03.2015г.

С Уважение,

Фондация младежки инициативи и екологични партньорства

Мотивирано предложение за разрешение за включване на заек подземник (*Oryctolagus cuniculus*) в Списък на бозайници и птици обект на лов- Приложение № 1 към чл. 5, ал. 2, т. 1 и ал. 5 от Закона за лова и опазване на дивеча

Предложението ни е ползвайки ловностопанския опит на страни като Франция, Италия, Чехия, Унгария, Украйна и Австрия да бъде законово разрешено внасянето, заселването в подходящи местообитания и ловуването на заек подземник.

Проблемът с внасянето на заека подземник се разисква и дискутира от ловни сдружения над десет години. По темата еколози и специалисти по ловно стопанство многократно са изказвали обосновано мнение за ползите от внасянето на вида в България. В интернет форуми упорито се търсят начини за закупуване от чуждестранни ферми, внасяне и отглеждане на подземника, които на практика са незаконни.

Причините за настоящото предложение са от една страна необходимостта от задоволяване хранителните нужди на хищниците, разнообразяване на хранителната база и „почивка“ за прогресивно намаляващата популация на Дивия заек. От друга страна биологичните особености на заека подземник му дават предимство пред другите ловно стопански видове, т.к. може да бъде развъждан в непродуктивни земеделски земи, благодарение на високата си плодовитост и непретенциозност към храна и вода. Важно е да се отбележи, че разрешението на заека подземник като обект на лов ще разнообрази ловната фауна.

Една от причините според еколози и зоолози, досега видът да не е внесен е остарялото твърдение, че е опасен селскостопански вредител, което е неоснователно, в предвид свободното му отглеждане в държави от цяла Европа. Наблюденията в селското стопанство показват, че съвременната селскостопанска техника и използваните химични препарати влияят отрицателно на популацията на подземника.

Ловностопанския опит на страни като Франция, Унгария, Украйна, Италия и Испания показва, че заекът подземник не представлява заплахата за активното земеделие, което тези страни провеждат, а допринася за баланса между хищници и дивеч.

Факт е, че през последните години се отчита прогресивно нарастване на популациите на хищниците- вълк, чакал, дива котка над допустимите запаси. Това предизвиква основателни опасения за намаляване популациите на други животни предмет на лов- елен, сърна, дива свиня и най-вече див заек. Всички ловни организации определят запасите от сърна като незадоволителни, а за дивия заек изключително ниски дори критични. Проблемата се разисква подробно на семинари като „Дребният дивеч в България – днес и утре“ организиран от Националното ловно-рибарско сдружение "Съюз на ловците и риболовците в България". Съгласно „Стратегия за развитие на ловното стопанство 2014-2027“ чувствително се увеличават запасите на лисицата, която от всички хищници нанася най-значими загуби на запасите от див заек. Съществуващите популации на див заек са в недостатъчно съотношение спрямо тези на хищниците-вълк, чакал, дива котка, скитащи кучета, орли и др. Дивият заек се размножава бавно и трудно, което води до още по-голям дисбаланс по отношение на популациите хищници-див заек.

В България голяма част от нивите и ливадите се самозалесяват, особено в райони с намаляващо население. Заселването на заека подземник в тези райони ще допринесе за тяхното естествено прочистване. Ползата от разселването на вида е за ефективното използване на непродуктивни площи, непригодни за селскостопанска обработка земи, камени брегове на реки, пустеещи земи и др. площи, в които земеделските дейности са нерентабилни или не се извършват изобщо поради обезлюдяване, което е масово за малките населени места.

Заекът подземник като обект за лов е посочен в точка 5. „Обогатяване на ловната ни фауна с чуждоземни и изчезнали от нашите земи видове дивеч” от Стратегия за развитие на ловното стопанство 2014-2027,

„...В много страни на Средна и Западна Европа се стопанисва като ловен вид и заека подземник. У нас от него има запазено, но в много лошо състояние находище на о-в Свети Йоан край Созопол. Подземникът не се конкурира с други ловни видове. Единствена опасност е при масово намножаване да нанася щети чрез храненето си на селското стопанство. У нас масово намножаване не може да се получи поради високите запаси на хищниците му и пресата на ловците. Това определя и възможността да се проведе дискусия и обсъди целесъобразността за аклиматизацията му у нас в някои райони на Предпланинието и ниските планини...”

Заекът подземник има огромно значение за много редки и изчезващи видове, обект на защита.

Основна практика на няколко холандски фондации финансиращи опазването и размножаването на иберийския рис е заселването на колонии от заека подземник в районите, където се изпълняват проекти за завръщането и опазването на вида с цел подпомагане популацията на тази котка, включително териториите на Румъния и Македония. Предвид мнението на зоолозите, че рисът се „завръща” в България, разпространението на заека подземник в нашите земи, би имало още един положителен принос към биоразнообразието и Natura 2000. Стратегията за развитие на ловното стопанство 2014-2027 потвърждава завръщането на риса в определени райони като Западна Стара планина и нуждата от наличието на достатъчно „свежа плячка” за неговото оцеляване.

Дивия заек е основен хранителен компонент за царския орел, който е защитен вид. Внасянето и разпространението на заека подземник ще допринесе за оцеляването както на този ценен вид, така и за останалите хищни птици.

Друго предимство от разселването на заека подземник, е че много би улеснило успешната реинтродукция на европейският лалугер, за който се полагат сериозни усилия за реинтродукция в някои природни паркове. Европейският лалугер за който се счита, че има български произход, също е храна на много хищници и хищни птици- ловният сокол, царският орел, различни видове порове, като степния пор, пъстрия пор и др.

Проблемът с внасянето на заека подземник се разисква и дискутира от ловни сдружения над десет години. По темата еколози и специалисти по ловно стопанство многократно са изказвали обосновано мнение за ползите от внасянето на вида в България. В интернет форуми упорито се търсят начини за закупуване от чуждестранни ферми, внасяне и отглеждане на подземника, които на практика са незаконни.

Предложението ни е ползвайки ловностопанския опит на страни като Франция, Италия, Чехия, Унгария и Австрия да бъде законово разрешено внасянето, аклиматизацията, заселването в подходящи местообитания и ловуването на заек подземник.

Зайци подземници (*Oryctolagus cuniculus*) са вид дребни бозайници от сем. Зайцеви (Leporidae) и са единствените представители на род (*Oryctolagus*). Разпространен в Северозападна Африка и на Персийски полуостров. Интродуциран в Америка и Австралия, където е смятан за инвазивен вид. Сега е разпространен в Европа- Чехия, Франция, Испания, Австрия, Унгария и др. В България е интродуциран на остров Свети Иван, край Созопол през 1934 година.

Разновидност на заека подземник е питомният заек, отглеждан в много страни по света.

Ушите на заека подземник са сравнително къси, а главата е относително голяма. На цвят обикновено е сивокафяв до кафяв, коремът е бял. Предпочита сухи местности в близост до гори или градини. Храни се с тревисти растения, корени, тънки клони на храсти. Активен е главно през нощта, като не се отдалечава много от жилището си. То представлява сложна система от

тунели, които обикновено прокопава сам, макар че понякога използва и стари дупки на лисици или язовци.

Размножителният период на заека подземник е между февруари и септември. Бременността продължава между 28 и 32 дни. Женските раждат 3 до 5 пъти в годината, обикновено по 5-6, в редки случаи до 12 малки. При раждането си малките са напълно беспомощни, на 3-4 седмици започват самостоятелен живот, а на 5-8 месеца достигат полова зрялост.

Причините за настоящото предложение са от една страна необходимостта от задоволяване хранителните нужди на хищниците, разнообразяване на хранителната база и „почивка“ за прогресивно намаляващата популация на Дивия заек. От друга страна биологичните особености на заека подземник му дават предимство пред другите ловно стопански видове, т.к. може да бъде развъждан в непродуктивни земеделски земи, благодарение на високата си плодовитост и непретенциозност към храна и вода. Заекът не е взискателен към естествената храна, издържа без вода и притежава висока репродуктивност. Не пречи на развитието на дървесната и храстова растителност. Няма данни да е нанесъл щети на земеделски стопанства в районите които обитава.

Важно е да се отбележи, че с разрешението за внасяне, аклиматизация и лов на заека подземник ще разнообрази горската и ловната фауна, както и хранителната база на едрите хищници.

Като страна, членка на Европейския съюз, България е хармонизирала добре своето законодателство с това на Европейския съюз и предложението като нашето, считаме че напълно отговаря на политиката за устойчиво развитие и ползване на дивечовите ресурси, запазено биологично разнообразие и ценни и редки видове и повишена производителност на местообитанията, както и на добитите продукти.

С Уважение,

Фондация младежки инициативи и екологични партньорства